

Glaukooma ja kontrastiherkkyys

syventävien opintojen kirjallisen työn tiivistelmä

Aaro Ollikainen

Opinnäytetyöni alussa käytiin läpi glaukoomaa ja kontrastiherkkyttä yleisesti kirjallisuuskatsauksen muodossa.

Opinnäytetyöni tutkimusosiossa tarkasteltiin Elisa Lyyrtön väitöskirjaprojektissa ”Tuoreen avokulmaglaukooman progressionopeuden arviointi näkökenttätutkimuksin” saatuja tuloksia. Potilasdataa kerättiin usean vuoden ajalta potilaista, joilla todettiin tuore glaukooma. Tutkimusdata oli kerätty kolmen eri käyntikerran tuloksista, jotka toteutuivat n. 8 kuukauden välein muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta.

Aineistossa oli yhteensä 60 potilasta, joista omassa tutkimuksessani tarkasteltiin avokulmaglaukoomapotilaita (21 tutkittavaa) sekä unilateraalisia avokulmaglaukoomapotilaita (18 tutkittavaa). Glaukoomatyyppienä tutkittavilla oli matalapaineglaukooma (NTG), primaari avokulmaglaukooma (POAG) tai eksfoliaatiosyndroomaan liittyvä glaukooma (ExG).

Mielenkiinnon kohteina olivat näkökentän MD-arvot (kuvaa glaukoomavaurion suuruutta näkökentässä) sekä kontrastinäön tulokset eri glaukoomatyyppien välillä.

Jokaisen potilaan kontrastiherkkyden mittauksen tuloksista laadittiin datakäyrästä, joita vertailemalla nähtiin mahdollisia yhteneväisyyksiä eri glaukoomatyyppien välillä. Lopuksi tarkistettiin tulokset lukuarvoin. Lisäksi sovittiin, että vain niiden silmien tulokset otettiin huomioon, jossa näöntarkkuusarvo oli vähintään 0.63.

Havaittiin, että glaukoomasilmissä näöntarkkuuden ollessa hyvä, kontrastinäkö oli usein jo heikentynyt. Käyrien perusteella havaittiin lisäksi, että erityisesti ExG-silmien käyrät useimmiten ennustivat heikentynyttä kontrastinäköä. Eri glaukoomatyyppien osalta suurin todennäköisyys sille, että kontrastinäkö oli vielä säilynyt, oli NTG-silmillä. POAG-silmät jäivät aina ExG- ja NTG-silmien tulosten väliin.

Kuitenkin merkittävin ennustava tekijä sille, että kontrastinäkö oli jo heikentynyt, oli silmän kohonnut MD-arvo riippumatta glaukoomatyyppistä. Silmistä, joilla MD oli 8.1dB tai enemmän, kaikilla oli kontrastinäkö heikentynyt. Jos MD-arvo oli alle 8.1dB, silmät olivat vaihtelevasti kontrastinäöltään säilyneet tai heikentyneet.